

KRITIEK KORT ALS ADÈS ZICH INHOUDT, HEEFT ZIJN MUZIEK EEN BEKOORLIJKE DROOMKWALITEIT

MUZIEK Zinsbegoocheling is een belangrijk gegeven in Shakespeares *The Tempest*, en omdat muziek bij uitstek een zinsbegoochelend medium is, zijn veel componisten al in de verleiding gekomen dit toneelstuk tot een opera om te werken. Zo ook de Brit Thomas Adès (38).

Zoals veel toneelstukken heeft *The Tempest* wat meer personages dan eigenlijk goed is voor een opera. Maar eerst was het Groot Omroepkoor aan de beurt om de nood te klagen in de stormen die Adès uit het

orkest liet opsteken: woeste cascades van door elkaar spoelende ritmes en akkoorden, die een voorproefje zouden blijken van de nogal overladen onrust die deze opera het grootste deel van de tijd kenmerkt.

Librettiste Meredith Oaks, die Shakespeare opnieuw heeft berijmd, achtte het nodig de complexe voor geschiedenis van het verhaal geheel uit de doeken te doen. Met al die uitleg gaat een flink deel van het eerste bedrijf heen. Toch is dat deel boeiender dan de volgende twee, en dat

komt vooral door de dan nog verrassende partij van de luchtgeest Ariel. In de persoon van sopraan Cyndia Sieden scheert die eerst in hoge zigzagnotjes over het orkest heen, en mag later in het even ijle als ontroerende *Five Fathoms Deep* prins Ferdinand de dood van zijn vader voorliegen: als Adès zich inhoudt, heeft zijn muziek een bekoorlijke droomkwaliteit.

Helaas verzandt die kwaliteit op den duur in het voortdurend door allerlei tonaliteiten heen schietende

Niets beklijft, zingt Prospero en dat is helaas maar al te waar in opera naar Shakespeares *The Tempest*

mechaniek van aan elkaar geketende motieven, dat maar zelden uitblinkt door geraffineerde instrumentatie. 'Niets beklijft,' zingt Prospero aan het eind. Dat geldt helaas ook voor de indruk die deze opera nalaat.

Frits van der Waa

★★★★★

The Tempest, van Thomas Adès, door het Radio Filharmonisch Orkest en Groot Omroepkoor o.l.v. Markus Stenz. 16 mei, Concertgebouw, Amsterdam. Radio 4: 19 mei, 20.00 uur.